

Előfizetési díj:
 Negyedévre ... 2 kor.
 Félévre ... 4 kor.
 Egész évre ... 8 kor.
 Egyes szám 40 fill.
Megjelen havonként kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség:
 IX., Ferencz-körút
 31. szám, I. em.

Kiadóhivatal:
 VIII., József-körút 43.
 szám, földsz.

Az Achilles Sport-Egylet,
 Aradi Korcsolyázó-Egylet,
 Budapesti polgári lövészegyes.,
 Budapesti Torna-Club,
 Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
 Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
 Budapesti Torna-Egylet,
 Délvidéki Kerékpár-Egylet,
 Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
 Debreczeni Torna-Egylet,
 Fővárosi Vivó-Club,
 Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
 Győri Csónakázó-Egyesület,
 Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
 Kassai Korcsolyázó-Egylet,
 Kassai Tornász- és Vivó-Egyes.,
 Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
 Körmendi Athletikai Club,
 Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
 Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
 Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
 Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
 Magy. Testgyakorlók Köre,
 Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
 Magyar Úszó-Egylet,
 Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
 Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
 Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egylet,
 Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egyl.,
 N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
 Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
 Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
 Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
 Neptun Bpesti, Evező-Egylet,
 Ó-Becsei Kerékpár-Egyes.,
 Ó-Budai Torna-Egylet,
 Pécsi Athletikai Club,
 Pápai Korcsolya-Egylet,
 Pozsonyi Torna-Egylet,
 Privigyei Korcs.-Egylet,
 Rimaszombati Korcs.-Egylet,
 Quarnero Csónakázó-Egylet,
 Sátoraljaújhelyi Korcs.-Egylet,
 Selmeczi Akad. Athléta Club,
 Soproni Korcsolyázó-Egylet,
 Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
 Sportkedvelők Köre,
 Szabadkai Sport-Egylet,
 Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
 Szatmár-Németi torna és vivó-egyl.,
 Szegedi Csónakázó-Egylet,
 Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
 Szegedi Torna-Egylet,
 Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet.,
 Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
 Szegedi Kerékpár-Egyesület,
 Szászvárosi Athletika Club,
 Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
 Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
 Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet
 Torontáli Athletikai Club,
 Tordai Korcsolyázó-Egylet,
 Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
 Veszprémi Torna-Egyesület,
 Zsombolyai Athletikai Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ö nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Az angolok győzelme.

Az angolok sport győzelme a mi vereségünk; illő hogy tanuljunk kárunkon! — Mindjárt kijelenthetjük, hogy semmi okunk sincs a sopánkodásra, mert szárazföldünk minden nemzetének játszó csapatát megvernék a rugdaló-játék angol ifjai. — De ebben sincsen semmi különös. Angol nemzeti játékban történik a mérkőzés, melyet ott századok óta játszanak.

Sokkal tanulságosabb lesz azon általános okokat vizsgálnunk, melyek az angol ifjúságnak a testi fölényét minden nemzet felett kivívták. Mert a mostani vereségünknek közelfekvő oka, hogy nem tudunk úgy játszani mint ők, mert nem is tanulhatott meg ifjúságunk pár év alatt úgy játszani, mint az angol ifjak.

De azt is el kell ismernünk, hogy például az atletikát 25 éve gyakoroljuk, mégsem lépünk az angolok nyomába; az igaz, hogy más nemzetek fiai sem, sőt mi egyik-másik téren már sarkukban vagyunk.

Azt gondoljuk, hogy az angol nemzeti erősödésben nagy része van a „bcefstek“-nek, a dus táplálkozásnak. Az angol gyermekeit a szó teljes értelmében etetési kúra alatt neveli. Azt az ötszöri étkezést, a mi gyerekeink meg nem bírják, a melyben ott az iskolákban a fiuk részesülnek. A mi kávéhoz szoktatott gyermekeinknek adjunk csak reggel hust, tizórára hust, márdélben vagy délután mit sem tudnak enni. —

Nagyon jól tudjuk, hogy pesti szokás és kollégiumi tradíció nálunk a gyerekeket kenyéren, tésztán nevelni. Természetes, hogy később, ha volna is a tanulónak a husevésben módja, már nem bírja a gyomra. — Egy-két jól táplált nemzedék sem hozhatja helyre az étkezésben való különbségből származott hátrányunkat. — Mert azt ismerjük be, hogy lakmározni, nagy ebédeket csapni tudunk, de ezek csak a gyomorrontásra jók; míg különösen az ifjúságra nézve fontos többszöri erős tápláló ételek evése nálunk ismeretlen szokás, — sőt miután mi legjobban a gyomrunkon takarékoskodunk, már a műveltebb családoknál is napjában csak egyszer esznek igazában, vagyis a mi szokásaink szerint szakadásig. Sőt még itt is rosszul, mert jóformán csak egy igazán tápláló tál ételt eszünk, ebből persze sokat.

A másik általános bajunk a nevelés körül, hogy családaink semmit sem értenek a testi neveléshez. Talán csak a mostani ifjúságból válnak ki oly családapák, kik vezetni tudják gyermekeik testi erősödését. — Az oxfordi ifjak egyike beszélt, hogy nem rég halt meg egy kedves tanárjuk 62 éves korában, ki halála előtt pár héttel még velük rugta a labdát. — Nem csodának hahagzik e dolog a mi fülünkben. Hát nem szégyenlené magát nálunk egy öreg egyetemi tanár, hogy részt vegyen az ifjak játékában?! A mi ifjaink 30 évvel már öregek, a 60 éves ember aggastyán.

Nagy baj a mi testi nevelésünknel, hogy a tanárság nagy része már is sokalja a tornára és játékokra fordított időt. Különben nem történhetnék meg, hogy a tanulók egy játékdélutánon sem jelenhetnek meg a szekundák biztos reménye nélkül. — Tudunk rá esetet, hogy a tanuló ág valóságos sztrájkot formált a játékdélutánal szemben! — Ha az angol ifju mindennap hatalmasan erősíti magát, a mienk pedig hetenkint két fél órán tornázik és egy óráig játszik, bizony a versenyt mindig elveszítjük.

Ezen általános okokon kívül nagyon sok mellék körülmény is gátolja, hogy ifjaink a rugdalóban az angolokkal sikerrel mérkőzhessenek. Először is a mi versenyzőink e játékot két-három éve gyakorolják, míg az angol ifjak nyolcz-tíz éven át állandóan játszottak. — Azoknak kitűnő mestereik vannak, míg a mieink csak látásból tanulnak. A mi éghajlatunk alatt sem nyáron sem télen a versenyzők nem gyakorolhatják magukat, míg az angolok egész éven játszhatnak. — Nálunk nincsen e játéknak tradíciója, mely vérvé vált volna a versenyzőknek; a mi játékosaink a maguk egyéni ügyességük bemutatásaért játszanak, (kevés kivétellel) az együtt működést még nem tanulhatták meg. És még több ok magyarázza csapataink vereségét. De viszont sok ok mutat arra is, hogy jobb reményekkel nézzünk a jövőbe.

Nagyon kedvező dolognak tartjuk a közönség érdeklődését. De ugyan nem nyilatkozhatnék-e meg ez érdeklődés máskép is, mint a versenyek látogatásában. Angolországban a versenyeken olyan hatalmas alapítványi díjak tüzetnek ki, melyek nagyon élénkítik a verseny kedvet. Mért ne reméljük, hogy a mi közönségünk is ki fogja mutatni ily díjak felajánlásával háláját ifjaink törekvő munkájával szemben.

Örvendetes dolognak tekinthetjük, hogy egyetemi polgáraink mind nagyobb mértékben keresik fel a játéktereket. De ez még nagyon csekély haladás. — Legalább azt kellene kivinni, hogy minden tanárnak készülő ifju kötelező testgyakorlatokat végezzen. — Az Eötvös kollégium növendékei már legalább a tornázásban gyakorolják magukat, de a többi bölcsészet hallgató egészen magára van hagyva. Pedig itt kellene kezdeni az egyetemi ifjak általános kötelező testgyakorlatát.

Mindent egybe vetve, nem kell szégyenkezünk ifjaink vereségén, sőt remélhetjük, hogy több év szorgalmas munkája után, ha el nem is érjük az angolokat, megközelítjük őket. A

magyar ifjuságban hatalmas ős erő rejlik, mely azonban csak lassu szorgalmas munkával érhet el e téren valamilyen sikert; a szalmatűz az angol hidegvérrel és kitartással nem mérkőzhetik.

A kerékpárok vámmentessége.

Tudvalevő dolog, hogy a kerékpáros, ha a külföld határát átlépi, a kerékpár után vagy megfizetheti a megfelelő vámdíjat vagy pedig azt a vámfelügyelőségnek készpénzben leteszi és azt, ha ugyanazon külföld határát bizonyos megszabott határidőn belül ismét elhagyja, visszakapja. A kerékpár után a vámdíj nagy és 40—80 koronát tesz, a mi ez összegnek folytonos készletben tartását, a folytonos pénzfelváltást és természetesen az azzal járó ismételt pénzvesztéséget maga után vonja; e mellett a pénz letétele és ismételt felvétele és különösen a visszautalványozás, hosszadalmas procedurával és a bevitt és kivinni szándékolt kerékpár ugyanazonosságának minuciózus bizonyításával és annak számtalan nehézségével és így nagy idővesztéssel és még nagyobb bosszantással jár.

Ez a felette kényelmetlen és sok időt rabló, költséges eljárás 1899-ig tartott, a mikor is a világ szállodája: a Svájc (Bern), a hol az idegen forgalom nagy jelentőségű közgazdasági és kulturális befolyására és előnyeire mindig nagy figyelemmel vannak, azt a kedvezményt nyújtotta a kerékpárosoknak, hogy a svájci határnak az átlépésénél a különben megfelelő vámösszeg letételét elengedik, ha az illető kerékpáros garanciát nyújt az iránt, hogy kerékpárját bizonyos határidőn belül a svájci határon — akár ott a hol bevitte, akár másutt — ismét ki fogja vinni. A garancia egy névre szóló igazolvány, mely szerint az illető kerékpáros valamely kerékpáros szövetségnek (Touring-Club — Bund — szövetségnek) a tagja és mely igazolványban a kerékpáros polgári állása, rendes lakhelye, hitelesített sajátkezű aláírása és arcképe, továbbá a kerékpár neve, a gyártmány minősége és gyári száma foglaltatik. A Svájc azonban csakis oly kerékpáros szövetségnek az igazolványát respektálja, mely oly országban székel, a hol viszont a svájci kerékpárost is hasonló kedvezményben részesítik, ha ez amaz ország határát kívánja átlépni.

Daczára e részletes leírásnak az eljárás mégis nagyon egyszerű. A kerékpáros az igazolványát felmutatja a határvámfelügyelőnek, a ki a jelentkezést egy bárczán elismeri és ezt a kerékpárosnak átadja, a kerékpárra pedig egy plombát illeszt.

Ezzel a kerékpáros egy félévig tartózkodhatik a svájci területen. A félév eltelte előtt a kerékpáros tartozik a kerékpárral a svájci határ valamely állomásán ismét kimenni, a mikor a belépésnél kapott bár

czát a vámellenőrnek ismét átadja, a plompát levéteti és mindennek megtörténéről elismervényt kér és kap.

Ezzel az elvámolási eljárás szabályszerű befejezést nyert.

Ha azonban a kerékpáros a kitűzött határidőn belül — melyet kívánatra meghosszabbítanak — valamelyik svájci határvámnál kilépés végett nem jelentkezik és ott a vámokmányokat át nem adja, akkor a svájci pénzügyi hatóság a megfelelő vámösszeget azon a kerékpáros szövetségen hajtja be, melynek igazolványát az illető kerékpáros a belépésnél felmutatta.

Ezt a vámkedvezményt — némi eltéréssel — megadta azután a kerékpárosoknak Ausztria, Németország, Franciaország, Olaszország, Norvégia és legvégül Belgium is és ez országok a múlt évig e vámkedvezmény tekintetében viszonyosságban is álltak. Tavaly azonban ez a viszonyosság Ausztria és Olaszország között — daczára a hármas szövetségnek! — megszűnt és most az olasz határvámok az osztrák Touring-Club igazolványait nem respektálják, állítólag megtorlás képen azért, mert az osztrák határvámok az olasz igazolt kerékpárosoknak is megtagadták a vámmentességet.

A »Magyar Kerékpáros-Szövetség« eddig az előbb felsorolt országok határain a vámmentességet úgy biztosította a szövetségi tagoknak, hogy azok részére a »Deutscher Touring-Club« vámkedvezményi igazolványait szerezte meg, a melylyel viszonyossági szerződéses viszonyban áll. Azonban az idén a »M. K. Sz.« már maga is folyamodott a pénzügyi miniszteriumhoz, hogy a vámkedvezményt a külföldi határokon magának megszerezze és hogy az annak igénybevételéhez szükséges igazolványokat közvetlenül is kiállíthassa.

Mint hogy azonban az ilyen külföldi vámügyi kérdés megoldása mindig hosszabb diplomáciai tárgyalásokat igényel, addig is míg az »M. K. Sz.« itt jelzett célját eléri, egyelőre még a »D. F. C.«-nak már a folyó évre érvényesített igazolványait bocsátja ama tagjai rendelkezésére, a kik az idén külföldi túrákat megtenni és a vámmentességet igénybe venni óhajtják.

Az igazolványnyal bármily irányban való visszaélés az ebből vagy akár jóhiszemű mulasztásból eredő vagyoni felelősség és a kárértési összeg megfizetésének a kötelezettsége fokozatosan mindazokat terheli, a kik abba a körbe beléptek, mely az igazolvány kiállítójától kezdve azzal visszaélő kerékpárosig képződött.

A »M. K. Sz.« csak nehezen jutott abba a helyzetbe, hogy tagjai részére a vámmentességet megszerezze, mert Magyarország sajnos! ez irányban a külfölddel semmiféle viszonyossági szerződéses viszonyban nem áll s így a »M. K. Sz.« hasonló szolgálatot a testvérszövetségnek nem tehet és azért remélem, hogy a »M. K. Sz.« tagjai, a kik ugyyszólva itt csak egy vendégjogot vesznek igénybe, a vámmentességi eljárás szabályait és rendelkezéseit hiven, pontosan és lelkiismeretesen be fogják tartani, hogy ezáltal a »M. K. Sz.«-et

megkíméljék a külföldi testvérszövetség előtt való blamáztól és az anyagi károsodástól megóvják az amúgy is szerény anyagiakkal rendelkező szövetséget s egyuttal önmagukat is.

Az igazolványok — természetesen díjmentesen — a szövetségi titkárnál a »M. K. Sz.« tagjainak rendelkezésére állanak. („S.-V.“)

Dósa Ferencz

ügyvéd.

Labdarugás.

(A »Sport-Világ« tudósítása.)

I. Oxford A. F. C. — Műgyetemi F. C. ellen 16 : 0.

Múlt hó 23-án volt az angol mérkőzések sorozatának megnyitója. Rendkívül kellemes tavaszi idő kedvelt a rendező egyesületnek és a margitszigeti pályán eddig még nem látott nagyszámu, előkelő közönség tolongott már jóval a játék megkezdése előtt a tribün körül.

Az angolok a szél irányát választják és Műgyetem kezdi a játékot, de rögtön kapujához szorul vissza, hol az angolok csakhamar egy cornert nyernek, melyet a 3-ik perczben az első goal követ. A játék további folyamán is állandóan a kapu körüli defenzív állásba szorul a műgyetem s ideges kapkodásukkal szánalomra méltó ellentétet képeztek, a labdát hideg nyugalommal ide-oda adogató angolokkal szemben, kik rövid és csaknem szabályos időközökben hétszer lötték a labdát a magyar kapuba.

Helyesere után sem változott ezen kép, daczára annak, hogy a műgyetem most szél által volt támogatva. A magyarok kapusa elismerést érdemlő módon vetette testét a mind sűrűbb, feléje lött labdák elé, számosat ki is védett, de minden igyekezete daczára is 9 ment még a kapuba, úgy hogy az összes eredmény 16 volt 0 ellen. Ezzel szemben az angol kapus állása ma valóságos sinecura volt, mert kapuját még meg sem közelíthették az ellenfelek. A nézők nagy része elégedetlenségüknek hangos kifejezésével távoztak a pályáról. A mérkőzésben a csapatok a következő játékosokkal vettek részt:

Műgyetem: kapu: Ujváry; védelem: Durand, René; fedezet: Lórant, Kiss, Friedrics; csatárok: Niessner, Bartal, Missky, Niessner II., Nagy.

Oxford: kapu: Wilkinson; védelem: Johnson, Craig; fedezet: Darling, C. A. Wild, H. J. Wyld; csatárok: Balfour-Melville, Evans, Morgan-Owen, Comber, Ryder.

Az összes angol játékosok közül csak Morgen-Owen és Ryder voltak 1899. évben Bécsben szereplő csapatban.

Mint bíró az angol csapat egy tagja B. H. Willett működött és feltűnő volt, hogy csak a legritkább és legekleltásabb esetekben fujta le a játékot hands vagy

off side miatt, mi nagyon kellemes ellentétben állt egy-némely túlszigoru magyar bíró ténykedésével, kik a legcsekélyebb és a játék menetére semmi befolyással sem bíró vétség miatt a játékosok és a néző közönség nagy bosszuságára minduntalan lefűtülük a játékot.

Oxford II:0 győz a Magyar Athletikai Club ellen.

Márczius 25.

Hogy a M. A. C. nagyobbára igen ifju játékosokból álló csapata ez alkalommal sokkal kedvezőbben végzett az angolok ellen, mint a fizikailag erősebb és edzettebb Műgyetemi F. C. ezt sem nagyobb ügyességüknek, sem valami szerencsés véletlennek nem tulajdoníthatjuk, hanem valószínűleg azon rendkívül kiméletes játékmódnak eredménye, melyet az Oxfordiak velük szemben alkalmaztak, kik nem igen látszottak arra törekedni, hogy a vasárnapi rekordot elérjék, bár a magyar kapuvéd tétlensége kivált az első félidőben erre elég alkalmat szolgáltatott volna.

Az angolok csapata ugyanaz volt, mint a vasárnapi mérkőzésnél. A M. A. C. csapata következő: *Csatárok*: Medgyesi, Mészáros, Benkó, Szabó, Pálffy. *Fedezet*: Jenney, Marossy, Capelle. *Hátvédek*: Wagner, Becker. *Kapus*: Almássy. Mint bíró ez alkalommal Yolland A. szerepelt.

Oxford szél ellen megkezdi a játékot és rögtön ostrom alá fogván a magyar kaput, az első perczen lövi az első goalt. A szél által támogatott magyarok fürge csatárainak többször nyílik alkalom az ellenfél terébe előnyomulni, sőt égszer-másszor még az angol kapusnak is akcióba kell lépni, mi az első matchnél sohasem történt.

Az Oxfordiak azonban csak hamar ismét hatalmukba keritik a labdát és a magyarok kapujához előnyomulva egy corner-rúgásból a 7-ik perczen a második és csakhamar a harmadik goalt szerzik meg, míg a 18-ik és 37-ik percz még egy-egy goalt eredményez, úgy hogy félidő 5:0 végződik.

Helycsere után az angolok csakhamar ismét egy goalt lőnek, mire egy hosszú szünet áll be.

A kék-sárgák többször előnyomulnak ugyan az angolok trefelébe, hol azok a labdát könnyedén átveszik és játszva a tervszerütlenül ide-oda futkosó magyar játékosokon át dribblizik vagy azok terpesztett lábai közt egymásnak adogatva ismét a magyar kapu elé viszik, itt azonban legtöbb esetben vagy mellé vagy fölé lövik. Ki nem látta a vasárnapi mérkőzést, midőn a valóban önfeláldozó módon játszó műgyetemi kapus számtalan lövést kivédett és mindennek daczára 16 goalt kapott, kedden könnyen azon tévedésbe eshetett volna, hogy az angoloknak a kapura való lövésben kevés jártasságuk van, így azonban úgy látszik, hogy az Oxfordiak nem törekedtek annyira az előbbi rekordot elérni, mint inkább bámulatos labdatechnikájukat a közönségnek bemutatni. A 23—44 percz közötti öt újabb goal 11-re szaporítá a mai eredményt.

A hüvös és szeles idő daczára ez alkalommal is rendkívül nagyszámu közönség volt jelen.

Oxford 16:0 győz Ferenczvárosi Torna Club felett.

Budapest, 1902. márczius 27.

A sportkörök érdeklődése leginkább a csütörtöki mérkőzésre összpontosult, melynél az angolok ellen játszó magyar csapatok legerősebbje állt ki a porondra és így komoly és reális játékra volt kilátás.

Különböző viszás körülmények folytán azonban a Ferenczvárosiak nem voltak képesek teljes első csapatukat kiállítani és annak kiegészítésére a Magyar Uszó-Egylet és Budapesti Torna-Club segítségét vették igénybe, előbbitől Hoffmant, utóbbitól Wagnert kérték fel támogatásukra, mely játékosok által csapatuk mindenesetre nagy erősítést nyert. Wagner R. ezuttal a kapuban játszott, mi növelte a játék érdekességét, a mennyiben a mult évben itt járt angolok őt ismerték a kontinens legjobb kapuvédjének, persze az angolok tulnyomó erejével szemben ő sem birt mindenkor sikeresen védekezni.

Az idő kedvezett és így ez alkalommal is nagy nézőközönség szemlélte az érdekes mérkőzést.

Hogy a Ferenczváros eredménye rosszabb volt, mint a M. A. C.-é, ez természetesen nem bizonyít a mellett, hogy csapatuk rosszabb lett volna ezekénél, hanem inkább csak abban leli magyarázatát, hogy erősebb ellentállásuk az angolokat teljes képességük kifejtésére ingerlé és nem alkalmazták velük szemben azon rendkívüli kiméletességet, mint a keddi mérkőzésnél.

A mérkőzés lefolyása a következő volt:

Ferenczváros nap és szél ellenében megkezdve a játékot, csakhamar saját kapujához szorul, melyet az angolok hosszabb ideig sikertelenül ostromolnak, a mennyiben gyakori lövéseik vagy nem találnak, vagy pedig a kitűnően működő magyar kapus által kivédetnek. Csak a 25. percz hozza meg az angoloknak az első eredményt, mit 5 percz mulva a második és közvetlenül reá a harmadik goal követ. A magyarok részéről szép támadás következik, mely azonban az ellenfél hátvédein megtörik és a visszakerülő labda csakhamar ismét megakad a magyarok goaljában. Egy újabb szép támadás, melyet a fehér-zöldek az angolok mezőnyébe intéznek, hasonló balsikerrel végződik, úgy hogy a félidő végéig az eredmény 5:0.

A szünetidő után az angolok szél ellen játszanak, mi úgy látszik kedvező befolyással volt kombinációjukra, mert gyors egymásutánban sikerül nekik a labdát 11-szer a magyarok kapujába lőni. Ennek daczára a Ferenczvárosiak sem voltak tehetetlenek, néhány szép lerohanással közelítették meg az angol kaput, sőt egy heves ostrom alkalmával cornert is értek el. Midőn ebből kifolyólag az egyik angol játékos a labdát a kapu közelében kézzel érinté, a bíró, Iszer Károly, büntető rugást ítelt meg. A rugás foganatosítója Hoffmann, azonban

nagy izgatottságában a kapu mellé lő és így a magyarokra nézve elveszett az egyetlen kedvező alkalom, midőn részükről is sikert érthettek volna el.

A mérkőzés gazdag volt szép és izgató jelenetekben.

A Budapesti Torna Club I. 8:0 eredménnyel győz a Grazer Sport-Verein ellen.

1902. márczius 23.

A Budapesti Torna-Clubnak mult évi vereségek révén a hírnevén ejtett csorbákat látszik bajnoki csapatunk kiköszörölni azon győzelmekkel, melyeket a legutóbbi időben külföldi csapatok felett aratott. Mult vasárnapi fényes győzelme különösen rehabilitálja azon csufos vereség után, melyet mult esztendőben épen a Grazer Sport-Verein-nal szemben (5:1) szenvedett s szép sikere után joggal fűzhetjük leendő szerepléséhez a legszebb reményeket. A Grazer Sport-Verein nagyfoku veresége főleg ama ténynek tulajdonítható, hogy ez évben alig 4—5 trainingjük volt, míg a Budapesti Torna-Club a szorgalmas készülődés mellett egy csomó bajnoki és egy nemzetközi mérkőzésen játszott, különben alig hihető, hogy azon egylettel szemben, mely mult év november havában a prágai Deutscher Football-Clubtól csak 2:1 arányban szenvedett vereséget, ily főlényes győzelmet aratott volna. A B. T. C. kitűnő formájához hozzájárult azon körülmény, hogy teljes csapatjával szerepelt, t. i. Minder elfoglalta régi helyét és a támadás baloldalát hathatósan támogatta, míg Harsády a halfbacksorban segítette győzelemhez csapatát. A forwardsorban hülönösen Róka, az ő páratlan nyugodt játékával sok munkát adott az ellenfél védelmének. Bádonyinak, ki ezuttal szintén először szerepelt idén az I. csapatban, alig akadt dolga, oly intensiv módon ostromolták a játék folyama alatt a Gráciai kapuját. Az egész csapat különben rég nem produkált ambícióval és önzetlenséggel játszott s teljesen kiérdemelte azt az ováció, melyet a negyedfél ezer főre tehető megjelent közönség a győztest részesítette.

Biró Herzog Ede B. T. C. volt, kinek bíraskodásával a vendégcsapat is teljesen meg volt elégedve.

A M. L. Sz. bajnokságai

Budapesti Torna-Club I. győz „33” F. C. I. ellen 2:0 eredménnyel.

1902. márczius 25.

Az ideai bajnoki mérkőzések legérdekesebbjének ígérkezett a fenti csapatok mérkőzése s azért az oxfordi mérkőzés daczára is nagyüzámú publikum kereste fel a millenárius pályát mult vasárnapon. A mérkőzés azonban nem nyújtotta azt az élvezetet, melyet vártak; sőt a match legnagyobb része a 33-asok goalja előtt folyván, a küzdelemnek meglehetősen unalmas jellege kölcsönzött. A B. T. C. t. i. a játék egész ideje alatt oly főlényben volt, hogy a 33-sok csak háromszor jutottak oly hely-

zetbe, hogy az ellenfél goalját többé-kevésbé veszélyeztették s a főszlyt a védelmi játéokra fektették, mely körülménynek tudandó bé a terhükre eső sarok-corner és 24 goal-rugás. A második félidő elején a bíró Ordódyt minden ok és előzetes figyelmeztetés nélkül kiállította s így a B. T. C. csapata csak tíz emberrel játszott végig a második félidőt, a mi a siker nagyságát befolyásolta ugyan, de a játék képét nem változtatta meg, sőt a támadás sokkal intensivebb jelleget öltött. A 33-asok mindkét félidőben ugyszólván annyira elálták a kaput, hogy a legveszélyesebb támadások is meddőek maradtak.

A bíró szerepében Kéméndy Ernő U. T. E. szerepelt. A vizsgázott bíró azonban ezuttal egy csöppet sem felelt meg feladatának; határozatlan, vagy téves ítéletei nemesak a két csapatot, hanem a közönséget hozta ki sodrából s Ordódynak megokolatlan kiállításával teljesen maga ellen ingerelte a nézők zömét. Kéméndy bevált ugyan III—IV-ed rangu csapatok mérkőzéseinél bírónak, de sehogy sem felelt meg e szerepének oly mérkőzéseknél, melyeknél a csapatok jó kvalitása folytán a legkisebb hibaelnézés is súlyos következményekkel járhat s alaposan befolyásolná az eredmény reális voltát.

A mult keddi mérkőzés egyszersmind a challenge Cup előmérkőzése volt s a győztes B. T. C. ennek folytán a másik előmérkőzés győztesével (a B. Sp. C.-al szemben) a Ferencvárosiakkal kerül a magyar matchek döntőjébe.

Szövetségi díj.

„33” F. C. II. 3:1 győz B. T. C. II. ellen

1902. márczius 25.

A mérkőzésben a favorit B. T. C.-vel szemben a 33-asok kerültek ki általános meglepetésre győztesen. Az eddig oly szép sikerrel szereplő B. T. C. legyőztese részint a forwardsor egyenetlenségének s a goalkeeper könnyelműségének, részint a bíró határozatlanságának tulajdonítandó, mert a 33-asok jórészt a kapu védelmére fektették a főszlyt s csupán néhány szerencsés kirohanásuknak köszönhetik győzelmüket. Kéméndy bíró a tribünön levők hangulata és parancsa szerint határozott.

A Budapesti Posta- és Távirda-Tisztviselők 8:1 győznek Magyar Football-Club ellen.

A mérkőzés első pillanata meglepetéssel kezdődött. M. F. C. mindjárt az első 3 perczben megszerzi az első goalt.

A Postás csapat — a nem várt gyors eredmény miatt — látható kedvetlenséggel kezdi újra a játékot. A következő 15 percz eredménytelen, mert az ellenfél a gyors sikeren felbuzdulva nyugodtan és szépen véd. A 20-ik perczben esik a kiegyenlítő goal.

Kévéssel ezután a Postás csapat ügyes jobbszélső csatárját, Lichtmann-t, egy közlről rugott labda szemén

találja; szenvedett sérülése folytán kénytelen a játékból kiállni. A csapat ezután mindvégig 10 emberrel folytatja a játékot. Ezután az adott 1 goalt gyors egymásutánban követi még 3.

Első féldő eredménye 4:1.

A második féldőben a Postások állandó támadással még 4 goalt adnak.

Eredmény 8:1.

Mivel a szövetség által kiküldött bíró Fejéry egyáltalán meg nem jelent, a két csapat közös megegyezéssel Molnár urat (B. A. K.) kérte fel, ki mindkét fél teljes megelégedésére töltötte be tisztét.

1. nap. 1902. márczius 30.

Richmond A. F. C. 4:0 győz a Budapesti Torna-Club ellen.

A football-sport hűséges barátai mult hó 30-án délelőtt aggódva szemlélhették az időjárás szeszélyét, mely tönkre tenni látszott a husvéti ünnepek legnagyobb sporteseményét: a Budapesti Torna-Clubnak a Richmondi csapattal való mérkőzését. Az eső ugyan megkönnyörült rajtuk, de nem úgy a szél, mely az egész mérkőzés letolyása alatt orkányszerűleg dühöngött s lehetetlenné tette azt, hogy mind a magyar, mind az angol csapat teljes képességeit juttassa érvényre. A B. T. C.-t szokásos balszerencséje a hely megválasztásával ezuttal is tündözte s kénytelen volt az első féldőben az óriási ellenszéllel szemben játszani. A Richmondiak a szél által hatalmasan támogatva, akcióba lépnek s alig két perc leforgásán belül a labda már megakad a B. T. C. kapujában. Robertson balszélső csatár ugyanis a labdát inkább középre adni, mint a kapuba löni szándékozott, de az erős szél a Richmondi csatárok közreműködése nélkül is besegítette a labdát a kapuba. A gyors eredmény után mindenki a goalok számának gyors felszaporodását várta, de kellemesen csalódott, a mennyiben a B. T. C. igazán önfeláldozó védelme meghiúsította az angol támadás minden igyekeztét. Windett és Wagner gyönyörűen védtek s a kapuban Bádonyinak ritka jó napja volt, mert a legveszélyesebb belövéseket is nyugodt védelmével ártalmatlanná tett. A forwardsor az első féldő nagy részében a védelmet támogatta, de számos alkalmas pillanatban szépen keresztül vitte a labdát az ellenfél backjein; a kapu közelébe azonban csak ritkán tudott férkőzni. A szél elleni játékban tűnt fel különben a B. T. C. forwardsainak egy sarkalatos hibája: a magas adogatás. Ha a richmondi vagy oxoniánokhoz hasonlólag alacsony passzokkal játszottak volna, sokkal jobban érvényesülhetne különben helyes összjátékuk s az angolokéval vetekedő gyorsaságuk.

A második féldőben a magyarok voltak kedvezőbb helyzetben s az első lerohanás mindjárt veszélybe sodorta az angol kaput. Waller hidegvérrel védi a leghevesebb támadásokat s nagy segítségére válik e munká-

jában a két back. A forwardsok a halfbackek által támogatva, szépen dolgoznak s összjátékukat csakhamar a 3 goal elérésének sikere jutalmazza. A magyar támadásban hiányzik a finomabb összjáték, egymásnak erősen panaszkodnak s nem a legszerencsésebb módon helyezkednek. A védelem azonban ezuttal is kitett magáért, Wagner, Lucius, Ordódy és Harsády remekül tartják a B. T. C. pozícióját, míg Windett az első féldőben mutatott brilláns játékát nem igen látszik mutatni, sőt a magyar kapu előtti céltalan dribblizgetéssel alkalmat nyújtott az angol csatároknak, hogy a 4-ik goalt megcsinálják. Több goalt ez angol csapat nem ért el; a B. T. C. csatárai minden lehetőt megtesznek, hogy bármilyen csekély pozitív eredményhez jussanak, de törekvéseik hajótörést szenvednek a Richmond backjainak elszánt védelmén-

A Richmond csapatában különösen a bal oldal brilláns volt. Robertson balszélső, Wilson balösszekötő és Cox center-csatár oly klasszist képviselnek, melyhez hasonlót kevés amatőr csapat mutathat fel. Játékukat méltóan egészíti ki Partridge bal halfback és Milestone centerhalf, valamint Smith-Hutchings háttvédők. Waller-ről ujat nem mondhatunk. Idén több dolga volt, de kevésbé veszélyes támadást kellett kivédenie, mint tavaly. B. T. C. csapatában a védelmet feltétlen elismerés és dicséret illeti; az ő önfeláldozó és fáradhatlan játékán mullott, hogy az angol támadás nem érvényesült annyira, mint tavaly. Windettben azonban csalódtunk. Azon elismerő és dicsérő referádák után, melylyel az angol lapok az ő játékának egyhangúan adóztak, azt kellett hinnünk, hogy Windett a magyar csapatban toronymagasságig ki fog válni. A játék első perczeiben ki is vállalt gyönyörű védelmével s biztos rugásaival, a második féldőben azonban a publikum és játéktársainak bosszuságára a folytonos cselezgetéssel azt a hitet keltette fel, mintha játéka nem lenne őszinte. Az utolsó goal pedig határozottan az ő hibájának tudandó be. — Bíró Herzog Ede volt, ki mindkét csapat megegyezésére korrektül tett eleget felelősségteljes hivatásának. Örülnénk, ha még több hasonló genre-ű magyar bíróval rendelkezhetnénk, ki szakismeretével és habozás nélküli korrekt határozataival a két csapatban maga számára tekintélyt, a nézőközönségnek pedig megnyugvást tud szerezni.

(Folyt. következik.)

Különfélék.

A Magyar Athletikai Szövetség 1902-ik évi kard-és vitőrbajnoki versenyének feltételei.

1. A Magyar Athletikai szövetség 1902-ik évi kard-illetve vitőrbajnoki versenyét folyó évi április hó 25-én, 26-án és 27-én rendezni Budapesten, később közléteendő helyen.

2. A nevezés határnapja: április hó 19-én este 8 óra.

3. Fegyvernem: kard és vitőr

4. A versenyen részt vehet minden magyar honosságu gentleman amatőr vivó. Középiskolai tanulók nem vehetnek részt a versenyen.

5. A cs. és kir. közös hadsereg és haditengerészet tisztjei közül csak magyar honosak vehetnek részt.

6. Nem vehetnek részt a versenyen vivó-mesterek, katonai vivómesteri oklevéllel bíró tisztek, vivómester-segéddek és altisztek.

7. A hadapród-tiszthelyettesek a tisztekkel egyenlő elbírálás alá esnek.

8. A verseny a két első napon déluán 5—9-ig, a harmadik napon délelőtt 8—12-ig és délután 3—8 óráig (a szükséghez képest tovább is) tart.

9. A versenyen résztvevő vivóknak április hó 25-én, csütörtök délután 4 órakor a Magyar Athletikai-Club vivótermében (VIII. ker., Eszterházy-utca 36. Nemzeti Lovarda) személyesen kell résztvételre jelentkezniök.

10. A verseny minősítési küzdelemből és körvívásból áll.

11. A versenyen a Magyar Athletikai Szövetség szabályai érvényesek.

12. Mindkét fegyvernemben a bajnok aranyérmét, bajnoki oklevelet és „Magyarország kard- illetve vitővivóbajnoka az 1902-ik évre” czímet nyeri.

A másodiknak helyezett a M. A. Sz. ezüst-érmét, a harmadiknak helyezett a M. A. Sz. bronz-érmét nyeri.

A körvívásban résztvevő összes vivók elismerő levelet kapnak, a melyben tanusittatik, hogy a bajnokságért folytatott körvívásban első osztályú minősítésük alapján résztvettek.

A versenybíróság a rendelkezésére álló tiszteletdíjakat belátása szerint osztja szét.

13. A nevezésnek tartalmaznia kell a versenyző nevét, lakását, azt a kijelentést, hogy magyar honos, továbbá, ha valamely egyesület kötelékébe tartozik, az illető egyesület nevét is, a fegyvernemet, a melyet nevez és a tétet. Tét nélküli nevezések érvénytelenek.

14. A tét tíz (10) korona Mindkét fegyvernemért külön tét fizetendő.

15. *A nevezések és tétek Nagy Béla dr., a M. A. Sz. vivószakosztálya előadójának czimére (Budapest, VIII., Bérkocsis-utca 12. szám. I. emelet, 1. ajtó) küldendők.*

A budapesti ev. ref. egyháztanács az iránt folyamodott a székesfőváros hatóságához, hogy az Orczy-uton levő tűzoltósági gyakorlóteret engedné át hetenként két délutánra a református gymnáziumi ifjúság részére, hogy ott játékokat rendezhessenek. A tanács helyt adott a kérelemnek azzal, hogy az engedély bármikor is visz-

szavonható lesz. Az engedély kieszközlésénél és a hely jó megválasztásáért elismerés illeti meg Halász Zsigmondot, az iskola jeles tornatanárát, ki tanítványaival már is szorgalmasan kijár a játéktérre.

Az Erzsébetfalvi Torna-Club, mely ennek előtte mint ifjúsági csapat számos diadalt aratott, 1901. december 29-én tartotta alakuló közgyűlését és az itt megállapított alapszabályokat a belügyi miniszteriumhoz beterveztette.

Az alakuló közgyűlésen a klub buzgó titkára, Németh Zoltán felajánlotta, hogy Erzsébetfalván egy football- és tornapályát fog létesíteni, mely bekerítve, öltözővel és egy torna klubnál szükségeltető összes szerekkel lesz ellátva, melyre a költségeket előlegezi. A torna-klub e célra Erzsébetfalván a legszebb fekvésű és legalkalmasabb helyet szemléltette ki. A football-pálya a szabályoknak megfelelőleg 110 m. hosszú és 55 m. szélességű. A football-pályát egy futópálya fogja keríteni. Külön hely lesz diszkosz- és súlydobásra, azonfelül az összes tornaszereknek is.

A közönség számára a jobb és bal oldalon egy-egy tribün, minden tribün mellett egy tennis-pálya készül.

E klub jövő hó elején kezdi meg működését. A pályamegnyitás május 4-ike, mely napon az I-ső csapat egy bécsi elsőrangú csapattal fog mérkőzni. Ezen napon egy torna- és atletikai verseny is tartatik.

Tanulók katonai kiképzése. Roberts angol katonai főparancsnok az iskolai előljárók benyújtotta javaslatot az iskolás fiúk katonai kiképzésére helyesnek és elfogadhatónak találta és a kiegészítő tiszteknek utasításokat adott, hogy miképen támogatandók az iskolák a hadsereg részéről a katonai oktatásban. Roberts lord kívánatosnak tartja, hogy a középiskolákban a 12 éven felüli fiúk katonai felügyelet alatt az első katonai kiképzésben részesüljenek. Az erre a célra rendelt tankönyvet most írják. A Volunteer csapatok segédtisztjei a tervezet szerint évenként szemléket tartanának és a jelentéseket kiegészítő tisztek útján a hadügyminiszteriumhoz küldenék. Minden iskola hat karabélyt kapna. „L. A. K.”

A Magyar Kerékpáros-Szövetség pünkösdi nagy kirándulásán résztvevők öröme fog szolgálni a Balaton-tavi Gőzhajózási társaság azon kedvezmény nyújtása, mely szerint Balatonfüred és Siófok között a kirándulás és az azt követő napokra féláru személy- és kerékpárszállítási jegyet bocsát rendelkezésre. A kirándulás befejeztével Balatonfüredre rándul több egyesület, onnan pedig a kedvezmény igénybevételével Siófokra, honnan a vasuti közlekedés is jobb, mint Veszprémből. A szövetségi elnökség minden módon igyekszik a nagy kirándulást érdekessé és kellemessé tenni, a mi sikerülni is fog és a résztvevők előreláthatólag kedves emlékekkel fognak visszatérni a kirándulásról.

A trieszti általános biztosító társaság

(Assicurazioni Generali.)

folyó évi márczius hó 20-án tartott 70-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1901. évi mérlegek.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1901. december 31-én érvényben volt **életbiztosítási tőkeösszegek** 571,267.823 korona és 19 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 25,501.529 korona 89 fillérre rugtak. Az **életbiztosítási osztály díjtartaléka** 12,664.410 korona 50 fillérrel 147,165.146 korona 89 fillérre emelkedett.

A tűz-biztosítási ágban a díjbevétel 11,890.311.770 korona biztosítási összeg után 19,179.387 korona 41 fillér volt, miből 8,458.497 korona 20 fillér viszont-biztosításra fordított úgy, hogy a tiszta díjbevétel 10,725.890 korona 21 fillérre rugott, mely összegből 7,267.495 korona 05 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 67.76%-át teszi ki. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 80,231.416 korona 02 fillér.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 4,9.7.050 korona 14 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2,197.096 korona 58 fillérre rugott.

A betöréssel szembeni biztosítási ágban a díjbevétel 317,084 korona 80 fillért tett ki.

Károkért a társaság 1901-ben 27,945.234 korona 91 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 716,510.625 korona és 97 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből **hazánkra 133,470.273 korona 85 fillér** esik, mely összeget a társaság **192845 káresetben** fizette ki.

A nye eség tartalékok közül melyek összesen **16,022.487 korona 99 fillérre** rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti **nyereségtartalék**, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az **értékpapírok árfolyamingadozására** alakított tartalék, mely a 3,379.6.4 korona 17 fillér külön **tartalék**, ugyszintén az évi nyeresémből kihalított 3.000 korona, 10,402.457 korona 99 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még a 160.000 koronára rugó **kétes követelések tartaléka**. Ezekon kívül fennáll még egy 560.000 koronát kitevő **külön alap**, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az idei átutalások folytán 173,458.451 korona 60 fillérről **190,319.427 korona 11 fillérre** emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	31,870.90	korona	66	fillér
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	17,799.821	«	32	«
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	2,467.253	«	17	«
4. Értékpapírok	122,468.568	«	59	«
5. Tárca váltók	1,140.190	«	42	«
6. A részvényesek biztosított adóslevelei	7,350.000	«	—	«
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	7,223,302	«	95	«
	összesen 190,319,427 korona 11 fillér			

Ezen értékekből **43 millió korona magyar értékre** esik.

ÓVÁS!

Tudomásunkra jutott, hogy idegen gyárból származó oly pneumaticok vannak forgalomban, melyekre **védjegy-hamisítás szándékával**

„Continental“

szó van bélyegezve.

Figyelmeztetjük t. vevőinket és a nagyközönséget, hogy a valódi

CONTINENTAL-PNEUMATIC

a gummiba préselt **sas** védjegyről ismerhető fel.

Egyszersmind kinyilatkoztatjuk, hogy feljelentéseket, melyek a védjegybitorlás felderítésére és megbüntetésére vezetnek, szívesen és busásan jutalmazunk.

Magyar ruggyantaárugyár részvénytársaság
Budapest.

Vivók körében

sensatiót kelt a gummiból készült, szabadalmazott

„Damascinus“-

kardmarkolat,

mely rugalmasságánál fogva **nem nyomja a kez**
et, elhárítja a kard csúszását, megóvja a kez
tyüt a kopástól.

A cs. és kir. hadügyminiszterium 1522/1896. sz. rendeletével tanítási czélokra ajánlotta.

== **Bármely kardra könnyen ráerősíthető.** ==

Legtöbb államban szabadalmazva.

Viszontelárusítók kerestetnek.

Magyar ruggyantaárugyár részvénytársaság
BUDAPEST.

Előfizetési díj:

Negyedévre ... 2 kor.
Félévre ... 4 kor.
Egész évre ... 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

Megjelen havonként kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség:

IX., Ferencz körút
31. szám, I. em.

Kiadóhivatal:

VIII., József-körút 43.
szám, földsz.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egyes.,
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunstmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszók-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Ovári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egyl.,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti, Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyes.,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaiújhegyi Korcs.-Egylet,
Selmecei Akad. Athléta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi torna és vivó-egyl.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet.,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletika Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Újvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ö nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Erős dereku . . .

Evangeliumként hangzik, épen egy miniszter szájából az az ige, hogy legyen erős dereku a magyar ifju s a magyar ember.

Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter ur mondta, hogy nevelkedjék olyan nemzedék, vagyis neveljünk olyan nemzedéket, mely nem esik mindjárt kétségbe minden kis bajnál, mely meg tud a maga lábán állani s a saját lábán tud járni, — mely nemzedék szívós, erős dereku, önálló emberekből áll.

Szegény néhai Felméri Lajos azt mondta, hogy legyen erős lábikrája a magyar ifjunak. Dicsőítette az angol sportszellemet, nagy munkával fáradozott azon, hogy minél inkább átplántálódjék hozzánk az angoloknak egészséges paedagógiája. — Ismerté a viszonyokat, — hogy a sport játékokban az angollal távolról sem mérkőzhetik a magyar; mert az angol ifju kün a réten labdázik, a magyar ifju bent a kávéházban kártyázik. Aminthogy a napokban is alaposan leverték az angolok a magyarokat egy kis labdajátékban.

Bartha Miklós azt szokta mondani, hogy legyen girincze a magyar embernek. Ugyanegy evvel az a kívánság is, hogy legyen dereka.

Legyen a lábikra is, a gerincez is, a derék is csak fizikai dolog. Szükséges-é, hogy erősek legyenek ezek?

Megczáfolhatatlan igazság, hogy a küzdés

erősíti az embert s az erős ember elbirja a küzdelmet. Az erő és a küzdelem egymásnak teremtik egymást. Egymás nélkül nem léteznek. A könnyű szerrel felnőtt embernek gyenge a csontja; s ha kiesik védett helyzetéből, úgy jár, mint a csigabiga járna, ha kivennék védő házából.

Az életre meg kell edzeni az embert — gyermekkorában. Az ellenálló képességet nem elnyomni, hanem ki kell fejleszteni benne.

Erős izomzatot és kemény csontot neki, hogyha veszedelem idején nem tud a föld alá bujni, mint a giliszta, szembe tudjon nézni az ellenségével.

Az izom, csont és vérképzésnek két iskolája van. Egyik a görög-angol rendszerű *athletika*, tágas helyeken szabad mozgás; másik a *nemkényeztetés*. Ha ezek az elvek gyorsabban és erélyesebben érvényesülnének!

Csontot és izomzatot, hogy feszüljön a ruha rajta s vérbőségében dagadjanak az erek, mikor birkózik az étellel, és a vállára nehezedő teher alatt ne törjék ketté a dereka.

Hogy bátorságosabb legyen az élete.

Ime a fizikai csontokról akaratlanul is az erkölcsi csontokra jutok. Mert kétféle csontja s kétféle dereka van az embernek, s nem tudom egymástól őket elválasztani. Van egy fizikai dereka az embernek s van egy erkölcsi dereka. A kinek gyenge a dereka, az az ember erkölcsi csont-lágyulásban szenved. Az ellenálló képesség

hiányában az emberek nem tudják elviselni a kisebb bajokat sem. Hideget, meleget, éhséget, szomjúságot nem tudnak tűrni. Ha két tál ételen túl csiklandozza még inyöket valami, egy jobb falatért eladják elvöket, hitöket, istenöket, önállóságukat, szabadságukat, — összetörök jellemöket, erkölcsi derekuk jobbra-balra hajlong, amint a szél fú.

Mert nem erős a derekuk.

Ezer bűnnek a szülő-anyja a derekok gyengesége.

A gyenge derékból indul ki a nem tisztességadást jelentő, csupán önös célra szolgáló hajlongás, a hazug hizelgés, az értéktelenségnek tömjenezése, a kutya-hunyászkodás, a könnyökkel való járás, másképen a stréberség, a hitehagyottság, az elvtelenség, a karakternélküliség, egyeseknél, úgy mint tömegeknél a gerincztelenségnek puhány-élete, az önállótlanág, a függőség, a szabadság-hiány, a szolgaság.

A miniszter ur a magyar természetnek legsarkalatosabb erényéből indulva ki óhajtja, hogy legyünk *erős derekuak*.

Óh, bár úgy lenne!

Borbély György.

A magyarok győzelme.

(A »Sport-Világ« tudósítása.)

Budapesti Torna-Club 4:2 eredménynyel győz a Sportovní Klub Slavia ellen

1902. április 13.

Football sportunk öt esztendő fennállása óta magyar csapat nem ünnepelt oly diadalt, mint bajnoki csapatunk ápril. 13-án szenzációs győzelmével a kontinens egyik legkiválóbb egylete a Slavia felett. Szenzációs volt a siker, de nem meglepetésszerű, mert a kik a Budapesti Torna-Clubnak a külföldi csapatok elleni idei szerepléseit szemlélhették, teltünhetett ama óriási javulás, melyet a labda technikájában, de különösen az összjátékban mutattak. Eme haladás jelensége nemcsak hazai csapatainkon aratott győzelmeinél vállott szembe-tünővé, hanem specziálisan a gráci és richmondi matcheknél, midőn a támadás mellett különösen a védelem kiváló játéka részesült osztatlan elismerésben. A mult heti Slavia-macht sikere csak méltó folytatását képezte az eddigi szerepléseknek, mely ellentétben a tavalyiakkal, a magyar football-sport hírnevének öregbitéséhez nagy mértékben hozzájárult. S akkor, midőn a B. T. C. dicsőséges mérkőzéséről e helyen beszámolunk, nem hagyhatjuk megemlítés nélkül azt a körülményt, hogy bajnoki csapatunk sikere és diadala nem specziálisan az ő tulajdonát képezi, hanem részese ennek első sorban football-sportunk. Bár a B. T. C. a magyar viszonyokhoz

mértén egy klasszissal jobb a többi csapatnál, e különbség sokkal kisebb, mint p. o. az angol csapatoknál, hol egy-egy rang-differenzia betávozott fölényt jelent; ez pedig magyar csapatainknál nem áll, sőt bizvást állíthatjuk, hogy a Magyar Uszó-Egylet, 33 F. C., Ferencvárosi Torna Club és Budapesti Sport-Club ma már annyira közel állanak a budapesti Torna-Club képességeihez, hogy talán nincs már távol az az időpont, midőn e csapatok is az ápril. 13-iki diadalhoz hasonló sikerről fognak beszámolni. A B. T. C. ezen győzelmével tehát az ő dicsőségük is s dicsősége első sorban a magyar sportnak, melynek annalesében ragyogó betűkkel fog szerepelni az **1902. április 13-ika**, mint football-sportunk első jelentős sikerének napja

Már kora délután sűrű tömegben tódultak a csömöri-uton a football-sport hívei, hogy tanui lehessenek a legjobb magyar és a legjobb cseh csapat viadalának. A zsufoaltságig megtelt zuglói kocsi gyors egymásutánban szállították az izgalmasnak ígérkező mérkőzés kíváncsi tömegét a népszerű millenáris versenypálya nézőterére, melynek két óriás tribünjeit és állóhelyeit $\frac{1}{2}$ órákor már annyira megtöltötte a football-hívek sokasága, hogy a verseny megkezdésekor már egy talpalatnyi hely sem jutott azok számára, kik a mérkőzés kezdetét csak néhány perczel lekésték. Pontban 4 órákor Scharfe János bíró megadta a jelt a match megkezdéséhez.

A B. T. C. a sorshuzásnál szokásos balszerencséje folytán a kedvezőtlenebb oldalon játszik s szélcsendes időben, nappal szemben hozzáfog a játékhoz. A Slavia mindjárt a match elején megpróbálja egy-egy szabálytalansággal a helyzetet a maga számára kedvezőbben kiaknázni, de a szemfüles bíró minden hibát lefüttyül s ezzel elejét vette annak, hogy akár a B. T. C., akár a Slavia csapatában az erőszakoskodás tért hódítson. A csapatok meglehetősen egyenlően küzdenek; a játék színhelye leginkább a középen van s csak egyes ügyesebb lerohanások teszik változatossá a játék menetét. Az első tíz perc után a tempó erősebb, mindkét oldalon heves támadások sodorják veszélybe a kapukat s a két védelemnek szívós munkát kell végeznie, hogy az erős ostromot visszaverje. Csakhamar azonban nyilvánvalóvá lesz a B. T. C. fölénye. A magyar csapat sokkal gyakorabban jó abba a helyzetbe, hogy goalt csináljon, de a prágai kapuvéd kitűnő játéka megghusít minden kísérletet, mely eredményhez vezetne. A backek is elszántan védik a Slavia pozícióját s legbiztosabb helyzetben csak cornerre való rugással tudják megmenteni kapujukat.

Ily intenzív támadást igyekezett egy ízben a Slavia kapusa kivédeni, midőn a labdát a mezőnybe dobta; a teljes rushben érkező Ordódy azonban élesen a kapu felé lövi, de a menthetetlennek látszó labda a kapuléczről visszapattanván, megfosztá a nézőket ama remélt örömtől, hogy a labdát a cseh kapu hálójában fen akadni lássa.

A 18. adik perczben Minder egy sarokrugása után Manno fejfel a gol felé irányítja a labdát; Sustere elfogja ugyan, de már csak a goalvonalon belül. Midőn a bíró fütytye az eredményt nyilvánvalóvá tette, a nézőközönség óriási tapsvihara jutalmazta a magyar csapat sikeres támadását.

Felállás után a játék menete gyorsabb lesz; a prágaiak kiegyenlíteni törekednek az eredményt; de minden igyekezetük hajótörést szenved a kipróbált magyar védelem brilláns játékán; a B. T. C. csatársora sem lanyha s szép kombinációval sokszor kijátszák a Slavia védőjátékosait, újabb eredményt azonban a félidő leteltéig már nem képesek elérni. A bíró fütytye az első 45 percz elmulását jelezvén, a játékosok a szokásos játékközi pihenőre öltözőikbe visszavonulnak.

A nézőtéren nyugalom azonban ezalatt sem uralodik. A lefolyt játék esélyeit és főbb mozzanatait tárgyalják s a tribün zsongása csak akkor ér véget, midőn a piros-fehér dresszű játékosok a küzdelem porondjára léptek.

B. T. C.-nak most kedvezőbb a helyzete.

Nappal hátban játszik s rögtön meglátszik, mennyivel előnyösebb játékára és pozíciójára az, hogy a napsugár szemben nem irritálja. Bár az első lerohanást a Slavia intézi a magyar kapu felé, a küzdelem színhelye csakhamar ismét a cseh kapu előtt van s a 6-ik perczben sikerül Mannonak Minder által centerezett labdát védhetlenül a Slavia kapujába küldeni. A csehek meglepődve bár az ellenfél nem várt sikerétől, de el nem kedvetlenedve folytatja a küzdelmet s főlénybe is jut a látszólag lankadni kezdő magyar védelem játéka után; Baumruck jobbszélső csatárnak sikerül a labdát a 12-ik perczben a magyar kapuba löni. Ezután több mint $\frac{1}{4}$ órán át egyik csapat sem jut pozitív eredményhez; a játék képe rendkívül változatos, a labda hol az egyik, hol a másik kapu elé vándorol, miközben izgalmas pillanatok teszik meleggé a goal eléréseért való küzdelmet. A 30-ik percz meghozza végre az újabb eredményt — a Slaviának, Baumrucké ismét a dicsőség, ki fedezetet, háttvédeket kicselezve gyors iramban vitte a kapu elé a labdát, hol azt egy menthetlen lövésével a magyar goalba röpíté. A különben udvarias magyar publikum a szokásos elismerő tapsról is teljesen megfélemedezett, annyira lehangolta a csehek újabb sikere, s már már lemondva a magyar csapat győzelmi reményéről a tavalyi kudarcz megisméltődésére volt elkészülve.

A B. T. C. játékosain azonban legkevésbé sem látszik meg az elkedvetlenedés. Frissen játszanak s gyönyörű összjátékkal alapos ostrom alá fogják a csehek pozícióját. A kapu előtt heves küzdelem fejlődik, Róka a védelemtől nyert labdát előre vivén Hajós elé passzolja, ki azután rendeltetési helyére, a cseh goalba lövi. Orkányszerűleg kitörő örömujjongás és taps jutalmazza a magyarok újabb sikerét, mellyel a vezetést ismét kezükbe ragadják s biztosítják a 4-ik goal elérésével, melyet

néhány percczel az előbbi eredmény elérése után Minder szerzett meg csapatának. Hevesen folyik továbbra is a játék, mindkét csapat összes erejét és képességeit veti latba, hogy újabb eredményt érjen el.

A második félidő is véget ér, a 10,000-re menő nézőközönség viharos ovációja mellett vonult ki a küzdelem színhelyéről a klasszikus küzdelemnek győzedelmes szereplője a Budapesti Torna-Club, legyőzött bajtársával a Slaviával.

A mérkőzés maga egyike volt a legszebbeknek és legizgatóbbaknak, melyet valaha láttunk. A Slavia csapata a megszokott gyönyörű kombinációval, de különösen csatársorának remek összjátékával nem egyszer ragadtatták el a publikumot, mely minden alkalommal tapssal és éljenekkel honorálta a nálunk ugyszólván legnépszerűbb külföldi csapat gyönyörű játékát. A forward-sok közül ezuttal ismét Baumruck jobb-szélső csatár vált ki fürge játékkal s szellőgyors iramu lerohanásaival. Az ő klasszisán nem sokkal alantabb álló Setzer és a balszélső Vany, továbbá a két összekötő szintén sok munkát adtak az ellenfél védelmének. A hallback sorban játszó Krys a Slavia védelmének legnagyobb erőssége. Szívós, erőteljes és ügyes játékos, ki egyaránt támogatója volt a védelemnek és a támadásnak. A bal és jobb fedezet már kevésbé jó, de azért jelesen állotta meg helyét. A háttvédek közül különösen a baloldali tünt ki merész és gyors elhatározásu játékkal. Sustera a kapuban brilláns volt; az ő vakmerő és elszánt játéka számos ízben háritotta el a veszélyt a cseh kaputól s bizvást állithatjuk, hogy az ő brilláns védelme nélkül bizony csufos vereséggel végződött volna a Slavia budapesti szereplése. A legélesebb goal lövéseket, a veszélyes sarokrugásokat, de különösen a lerohanásoknál oly nyugalómmal és ügyességgel védett, hogy sokkal jobbnak kell őt tartanunk a tavalyi kapuvédélnél.

A magyar csapat játékosairól külön-külön nem teszünk említést, mert mindannyit együttesen illeti a dicséret. Az egész csapatot, mint egy ember, ily tömören, ily együtt érezve s ily önzetlenül nem láttuk még eddig játszani. A védelemnél már megszoktuk azt, hogy mindig olyat produkáljon, mely előtt minden magyar sportembernek kalapot kell emelni. Április 13-iki játéka méltóan sorakozott eddigi remek szerepléseihöz, mely minden alkalommal mentsvárát képezték a B. T. C.-nak egy erős támadással szemben. A B. T. C. védelme klasszisán jóval felette állt a Slaviáénál s ebben rejlik egyik főoka ez utóbbi kudarczának.

A magyar csatársor ezuttal meglepően jól játszott. Az utóbbi időben megszokott lanyha, indolens játék helyett szép összjátékot, energikus támadást láttunk. A labda előre vitele alacsony, rövid passzokkal történt; a gyors tempó pedig nagyban hozzájárult, hogy a Slavia védelmének ellenállása különösen a második félidőben rohamosan csökkent. Egy hibájuk van, hogy löni nem tudnak; azaz, csak bizonyos helyzetekben

nem. Ha minden peziczióban és bármelyik lábbal élesen tudnának lőni, úgy több izben értékesíthették volna szép küzdelmeiket a cseh kapu előtt.

A B. T. C. csapata a következő összeállításban szerepelt:

Bádonyi,
Wagner, Lucius,
Harsády, Ordódy, Bulcsú,
Buda, Róka, Manno, Hajós, Minder.

Bíró Scharfe János volt, kinek ítéleteit a közönség s csakhamar a csapatok is teljes megnyugvással vették. Korrekt, ügyes és lelkiismeretes bírónak bizonyult.

A Budapesti (Budai) Torna-Egylet

által Budapesten, 1902. évi május hó 8-án (áldozó csütörtökön) az egyleti versenypályán (II., Krisztina-körut) rendezendő **III. nyári tornaünnepély** s az ekkor meg-tartandó versenyek feltételei és sorrendje.

Versenynemek.

1. **1000 m.-es síkfutás.** Herczeg Lobkowiz Rudolfné főméltósága versenydíja. Időleges vándordíj. Háromszor egymásután védendő. A harmadik győzelem esetén a vándordíj a győztes birtokába megy, a mikor az illető B. B. T. E. arany-érmét kapja. Második vételkedés. Védő: Speidl Zoltán (B. E. A. C.)

2. **Diszkoszvetés és távolugrás.** Összetett verseny Darányi Ignác m. kir. földművelésügyi miniszter úr ő Nagyméltósága versenydíja. Időleges vándordíj. Háromszor egymásután védendő. A harmadik győzelem esetén a vándordíj a győztes birtokába megy, a mikor az illető a B. B. T. E. arany-érmét kapja. Első vételkedés.

3. **110 m.-es gátfutás.** (10 gát.) Elsőnek a m. kir. honvédelmi miniszterium versenydíja.

4. **100 m.-es síkfutás.** Elsőnek Budapest székes főváros versenydíja

5. **Füleslabda hajítás távolba.**

6. **1000 m.-es távgyaloglás.**

7. **Mintacsapatok versenytornázása** (lovon.) Jubileumi vándordíj: „Toldy Miklós viaskodása a farkasokkal“; Fadrusz szobrász műve. Alapította a B. B. T. E. 25 éves fennállásának jubileuma alkalmából 1900 ban. Örökös vándordíj Harmadik mérkőzés. Védő: a Budapesti (Budai) Torna-Egylet.

8. **Magas ugrás.** Zárt verseny a Budapesti (Budai) Torna-Egylet tagjai részére. Elsőnek a B. B. T. E. versenydíja.

9. **Sulydobás távolba.** Zárt verseny a Budapesti (Budai) Torna-Egylet tagjai részére.

Díjazás.

A vándordíjak és versenydíjakra vonatkozó díjazási feltételek a versenyszámoknál közöltek.

A 7-ik számú verseny kivételével a többi versenyben győztes a B. B. T. E. nagy ezüst-érmét kapja.

Az 1., 2., 3., 4. és 8-ik számú versenyeknél a 2-ik díj nagy ezüst-érem, a 3-ik díj kis ezüst érem, a 4-ik díj nagy bronz-érem és az 5-ik díj kis bronz-érem.

Ezen versenyeknél a 2-ik díj 4, a harmadik díj 6, a 4-ik díj 10 és az 5-ik díj 15 vagy több induló esetén adatik ki.

Az 5., 6. és 9-ik számú versenyeknél a 2-ik kis ezüst érmet, a 3-ik nagy bronz-érmet és a 4-ik kis bronz-érmet kap. Ezen versenyeknél a 2-ik díj 4, a 3-ik díj 6 és a 4-ik díj 8 vagy több induló esetén adatik ki.

A mintacsapatok versenyében a győztes csapat egyesülete részére a jubileumi örökös vándordíjat és elismerő okiratot, a győztes csapat minden tagja, valamint az ezen csapat által bemutatott gyakorlatok tervezője, — ha a csapatban nem is működött — a B. B. T. E. nagy ezüstérmét kapja.

Az ünnepély sorrendje 1902. május 8-án.

Délelőtt.

1. Nyolcz óraker 1000 m.-es síkfutás esetleges előfutamai.

2. Távolugrás (diszkoszvetés d. u.)

3. Sulydobás távolba Zárt verseny.

4. 100 m.-es síkfutás esetleges előfutamai.

5. A kisorsolt mintacsapatok versenye (lovon).

6. 110 m.-es gátfutás esetleges előfutamai.

Délután.

1. Két óraker: Gyülekezés a B. B. T. E. (I. ker., Attila-u. 2. sz.) tornacsarnokában.

2. 1/23 óraker: Kivonulás a versenypályára.

3. Három óraker: Felvonulás. Ünnepi beszéd.

4. Szabadgyakorlatok.

5. Csapatornázás.

6. Diszkoszvetés (távolugrás d. e.)

7. 1000 m.-es távgyaloglás

8. Magasugrás. Zárt verseny.

9. 100 m.-es síkfutás döntő futama.

10. Mintacsapatornázás (lovon).

11. 1000 m.-es síkfutás döntő futama.

12. 110 m.-es gátfutás döntő futama.

13. Füleslabda hajítás távolba.

Általános versenyszabályok.

1. Az 1—8-ik számú versenyekben a hazai testgyakorló egyesületek tagjai vehetnek részt. A 8. és 9. számú versenyek egyleti zárt versenyek.

2. A középiskolai tanulók, egyleti növendékek a versenyekben nem vehetnek részt.

3. A versenyek elbírálása a M. U. T. E. Sz.-nek versenyszabályai szerint történik. Kivételt képez a Budapesti (Budai) Torna-Egylet jubileumi vándordíjáért rendezendő verseny, a melyre nézve az összes testedző egyesületeknek megküldött külön versenyszabályok állanak fenn. A távgyaloglás versenyszabályai alább közöltek.

4. A vándordíjas versenyek minden évben áldozó csütörtökön a B. B. T. E. által rendezendő nyári tornaünnepélyen kerülnek döntésre.

5. Az ez idei ünnepély május 8-án reggel pontban 8 óraker kezdődik.

6. Minden verseny kezdetét harangjel tudatja. A harangjel után 2 perczzel kezdődik a verseny.

7. A szabadgyakorlatok és a csapatornázás dél-

után kerülnek sorra. Ezek után a versenyek (döntő futamai) következnek.

8. A versenyzők a versenypályára testületileg történő kivonulásban, valamint a szabadgyakorlatokban is résztvenni tartoznak. Ennek elmulasztása esetén az illetőnek, ha valamely verseny győztese, illetőleg helyre érkezettje legyen is, — a versenydíj nem adatik ki.*)

9. Nevezési határidő 1902. április 26-án (szombat). A B. B. T. E. jubileumi vándordíjért rendezendő versenytornázásra pedig, mint azt már közöltük, f. é. április hó 8-ika.

10. Nevezések a tét melléklésével *Bély Mihály egyleti művezető címére* (I. ker. Attila-utca 2.) küldendők.

11. A nevezésnek tartalmaznia kell: a) a versenyző vezeték és utónevét; b) polgári állását; c) lakáscímét; d) a versenyszámot, a melyre nevez, betűkkel kiírva; e) a tétet; f) azon egyesület nevét, a melynek tagja, a mit hivatalosan igazolni tartozik.

A tét az 1., 2., 3. és 4-ik számú versenyeknél 5 korona, az 5. és 6-ik számú versenyeknél 2 korona.

12. Tét nélküli nevezések figyelembe nem vétetnek.

13. A B. B. T. E. tagjai tétet nem fizetnek.

14. A nevezések indokolás nélkül visszautasíthatók.

15. A rendező egyesület fentartja magának a jogot, hogy a versenypontok egymásutánját a nevezési zárlat után megállapítsa, illetőleg az itt közölt sorrenden változtasson.

16. A nevezéssel egyidejűleg bejelentendő az is, hogy az egyesület hány taggal óhajt az ünnepélyen részt venni. (Kérjük egyleti zászlóval megjelenni.)

Bejelentendő az is, hogy milyen szeren vesz részt az egyesület a csapattornázásban. A szerről és szállításáról minden egyesület maga gondoskodik.

17. Az egyes versenyek ellen tett esetleges óvások 5 korona kifizetése mellett a verseny színhelyén emelendők. Az óvás elfogadása esetén az 5 korona visszaadatik.

A versenybíró ítélete ellen felebbezésnek helye nincsen.

18. A mely versenyeknél döntő futamok rendezendők, minden előfutamnak az I. és II. helyre érkezettje a döntő futamba kerül.

19. A vándordíjas és tiszteletdíjas versenyeknél, holt verseny esetén az illetők között újabb verseny rendeztetik és pedig a rendező egyesület által megállapítandó későbbi időben.

20. A versenypálya egyenes gyep-pálya. A pálya egyszer körül 320 métert. A 100 m.-es síkfutás, valamint a gátverseny egyenes pályán történik.

21. A részletes programot később közöljük.

Tudnivalók.

A) Sorakozás és kivonulás az ünnepitérre.

Gyülekezés: 1902. május 8-án d. u. 2 órákor a B. B. T. E. csarnokában.

*) Kérjük az egyesület vezetőit, hogy e tekintetben saját tagjaik, valamint az ünnepély sikere érdekében vállaltatott érdeklődéssel eljárni sziveskedjenek.

Az ünnepi művezető, Bély Mihály ur, »Sorakozó!« vezényszavára minden egyesület művezetője tornászait a tornaegylet udvarán négyes oszlopba vezérli. Megjegyzendő, hogy minden oszlop élén az alacsonyabb tornászok álljanak; minden oszlop élére áll: az egyesület zászlóvivője és művezetője.

A mely egyesület megjelent tagjaival (pl. 10 tornászszal) teljes 4-es sorokat nem képezhet, annak fenmaradt tornásza, illetőleg tornászai, más — hasonló egyenruhájú egyesület oszlopába (a netalán szükséges négyes sor kiegészítése végett) sorakoztatandók. Ezen pótlásokat az ünnepi művezető jó belátása szerint fogja eszközöltetni. Ezután az ünnepi művezető összeállítja a menetet. A menet élén halad majd négyes oszlopban a rendező egyesület, ezután pedig a többi egyesület betűrendben következik.

Indulás az ünnepi térre pont $\frac{1}{2}$ órákor.

Minden tornász, a kabátját a bal alkarján viszi!

B) Felvonulás az ünnepitérre.

Az ünnepi térre érkezve, itt egyszer körülvonulást végzünk. Azután a tér hossztengele irányában a déli oldaltól észak felé vonulunk egy már előre jelzett pontig.)* Most az első 4-es sor rézsút balra — a második négyes sor rézsút jobbra vonul és ezen pontnál a többi 4-es sorok szintén felváltva balra-jobbra rézsút vonulnak. Irány a jelző zászló!

A jelző zászlóhoz érkezve, a külön vált 4-es oszlopok élén haladó 4-es sor és utánuk a többi — befelé kanyarodik és szemközt vonul a két 4-es oszlop.

A vezényszóra: Kanyarodj! az utóbbi megfelelő irányban 8-as sorba egyesülve, kanyarodik az első két 4-es sor utánuk a többi. Az így létesült 8-as oszlop dél felé vonul. A sorok közt 2 lépés sortávolság tartandó be. Most jobbra igazodj! és fedezz!

Midőn az élén haladó első 8-as sor az előre jelzett vonalon megállt, a többi sorok vezényszó nélkül, két lépés sortávolságra megállanak.

Jobbra át! (Arczczal a csarnok felé fordulva állunk.)

Ünnepi beszéd.

Vigyázz!

Balra arcz!

Az első 8-as sorban (balra — jobbra) fél távolságvétel.

Fedezz!

Jobbra át! Fedezz!

Kabátot (a lábak elé) le!

Vigyázz!

C) Szabadgyakorlatok.

Az ünnepélyen bemutatandó szabadgyakorlatok ugyanazok, mint a folyó évi június hó 15-én Besztercebányán rendezendő kerületi tornaünnepélyre összeállított szabadgyakorlatok, mégis azon megjegyzéssel, hogy a 6. és 7. gyakorlat elmarad. Ezen gyakorlatok a »Sport-Világ« f. é. márcz 9-én és a »Tornaügy« f. é. márcz 15-én megjelent számában közöltettek.

A szabadgyakorlatok befejeztével: Kabátot fel!

*) Itt a zászlóvivők és a mellettük haladó művezetők megérkezésük sorrendje szerint a menethől kiválnak.

Hátra arcz! Menet előre indulj! Oszlop állj! Előre arcz! Pihenj! Előtornászok előre! A vezényszóra az előtornászok futólépésben a kijelölt helyre egymásra fedezve és pedig az egyletek betürendjében állanak.

D) Csapatornázás.

A vezényszóra: Csapatokba sorakozz! a tornászok gyors lépésben előtornászukhoz, annak bal oldalán csapatba sorakoznak.

A vezényszóra: Szerekhez indulj! az előtornászok csapatjukat az előre kijelölt helyre vezetik.

Harangjelre megkezdik és kürtjelre befejezik a csapatornázást.

A csapatornázás után az előtornászok csapatjukat az ünnepi tér keleti — (szemben a csarnokkal) — oldalára vezetik.

Az 1000 m.-es távgyolglás versenyszabályai.

1. Az indítás pisztolylövéssel történik.

2. A versenygyolglásnál a test sulya minden lépésnél egy lábon nyugodjék. A kilépő (elől levő) lábnak sarka mindig előbb érintse a talajt, mielőtt a hátul maradt láb sarka pedig ne emelkedjék előbb, mielőtt a kilépő láb sarka a talajt érintette volna. A ki ezen szabályt nem tartja be, felugrik, vagy futó lépésbe csap át, a pálya-bíró által figyelmeztetik és az illető azonnal hossz tengelye körül és pedig megállás nélkül egyszer megfordulni tartozik. A ki a fordulást futó- vagy urólépésben végzi, vagy ki harmadszori figyelmeztetés daczára ezen szabály ellen ismét vét, diszkvalifikáltatik.

3. A ki a gyaloglásnál a pálya belső szegélyére lép, vagy a ki versenytársait bármí módon akadályozza, diszkvalifikáltatik.

4. Egymást elkerülni, csupán a pálya külső szegélye irányában — és pedig előzetesen szerzett 3 lépésnyi térelőny mellett engedhető meg. A ki ez ellen vét, diszkvalifikáltatik.

5. Ha a versenyző az 100 m.-ben vét a távgyolglás versenyszabályai ellen, azonnal diszkvalifikáltatik.

6. Győztes, ki a célzalagot teste bármely részével (kezeket, karokat kivéven) legelőbb érinti.

Labdarugás.

(A »Sport-Világ« tudósítása.)

II. nap. 1902. márczius 31.

Richmond A. F. C. 5:0 győz a Budapesti Ramblerek ellen.

Az előző mérkőzéshez hasonló szeles időben folyt le a Budapesti Ramblerek matche a Richmondi football-csapattal. A két csapat a következőképen állt fel:

Budapesti Ramblerek.

Fehéry,
Wagner, Wachuda,
Lucius, Ordódy, Pozsonyi,
Buda, Hoffmann, Windett, Borbás, Kovács.

a Richmond A. F. C.

mint márcz. 30-án.
Robertson, Wilson, Cox, Marshall, Sabey,
Partridge, Milestone, Vieckeridge,
H. Smith, Huthchings,
Waller.

Richmondnak a helyválasztásnál ezuttal is kedvezett a szerencse és ismét az erős széllel támogatva kezdi a magyar kapu elleni ostromát, mely azonban a Ramb-

lerek háttvédeinek kitünő játékán megtörik. Az első goalnak egy corner rugás volt az eredő oka, melyet Cox juttatott szép fejspaszszal a kapuba. A Rambler csatárok igyekeztek az I-ső goalra hasonló eredménnyel felelni, de alig sikerült a labdát a félvonalon túl vinni; a védelem e napon is brilláns volt, de minden erőfeszítése daczára nem hárithatta el azt, hogy az angolok a II-ik goalt meg ne csinálják.

A második félidő változatos képet teremtett. A magyarok intensiv támadásai sokszor komolyabb helyzetbe hozzák az angolok kapuját, de pozitív eredményhez a B. T. C.-hoz hasonlóan ők sem tudnak jutni. Fehéry a kapuban sokszor ügyesen véd, de a lábbal való folytonos védelmének megadta az árát s az utolsó (5-ik goal) tisztán e könnyelmű játékának volt tulajdonítható. A védelemben Wachuda és Wagner sok veszélyes támadást védtek ki: Ordódy, Pozsonyi, Lucius szépen kitétek magukért, a forwardssor azonban határozottan gyenge volt. Eltekintve az összjáték hiányától, az egyes játékosok egyéni képességei jóval azon nivó alatt állottak, melyet tőlük eddig megszoktunk, Windett a centerben pedig többet ártott, mint használt. A kik tavaly a Richmond elleni játékát látták, elragadtatással beszéltek az ő biztos célzásairól, alacsony adogatásairól s éles lövéseiről. Mult hétfőn pedig azt a benyomást tette a nézőre, mintha kedvetlenül játszana s a saját ügyetlenségének odiumát minden alkalommal csatártársaira igyekezett volna hárítani; szóval Windett nem tetszett s a publikumnak tartózkodó, sőt mondhatni vele szemben hideg viselkedését annak tulajdonítsa, hogy játéka nem volt őszinte; mert ha csak úgy játszott volna, mint tavaly, úgy a mult évihez hasonló zajos ováczió lett volna jutalma. Pedig az idei kitünő formájáról meséket regéltek az angol lapok!

A forwardsorban Borbás volt aránylag a legjobb; a többi játékaról bizony nem sok elismeréssel írhatunk. Bíró ezuttal is Herzog Ede volt.

III. nap, április 1.

Richmond—Magyar Uszó-Egyesület 9:1 Richmond javára.

Gyér nézőközönség előtt folyt le ápril. 1-én a Richmond F. C. harmadik mérkőzése, melyen az angol matchek tul gyakori ismétlése folytán mindinkább csökkenő érdeklődés tünetei voltak észlelhetők.

Az időjárás ezuttal kedvezőbb volt és nem zavarta a játékot oly rendkívül erős szél, mint a megelőző napokon, mi által az reálisabb lefolyásu volt.

Richmond játékosainak egy része a megelőző nap erős küzdelmeiben harczképtelenné vált és így kénytelenek voltak a csapat összeállításán némileg változtatni és Waller eddigi kapuvéd helyett, ki most mint közép-csatár játszott, Hutchinst állították a kapuba, mi nem nagyon vált a csapat előnyére.

Mint bíró Windett Ferencz működött.

A Magyar Uszó-Egyesület csapata:

Fehéry,
Bodor, Stana,
Péczeley, Pozsonyi, Kis,
Geber, Friedmann, Gillemot, Hoffmann, Halmay.

Az angolok kezdi a játékot és rögtön támadnak, de a szél irányában játszó magyarok viszonozzák a támadást.

Az angolok néhány gyors lerohanással az első 16 perczen négy goalt lőnek, daczára annak, hogy a magyar háttvédek igen jól és önfeláldozóan működnek.

Ezen lesújtó eredmény után némi szünet áll be, mely idő alatt a játék többnyire a középvonal tájékán folyik.

A 27-ik percz örvendetes meglepetést hozott a magyaroknak, midőn egy az angol kapura intézett támadás alkalmával, a Geber által magasan lött labdát a kapuvéd megfogja ugyan, de ez kezéből kiperdülve a kapuba esik; az első eredmény, mit a magyarok eddig Richmonddal szemben értek!

Ezen sikeren felbuzdulva, ismételten hevesen ostromolják az angol kaput, de Richmond kiszabadul a labdával és azt gyors iramban leviszi a magyar kapuhoz, hol azt Cox mellet benyomja.

A második félidőben alig mult el egy percz, midőn a magyar kapu közelében az egyik angol játékos legáncsolják, miért is a bíró büntető rugást ad, mely megszerzi az angoloknak a 6-ik goalt. A mind hevesebb és durvábban folyó játék a nézőközönséget is nagy izgalomba hozza és ez részben a bírót, részben az angolokat, kik a 30-ik perczig még 3 goalt érnek el, szidalmazták. Péczely kénytelen a játékot abba hagyni és M. U. E. a félidő utolsó szakában 10 játékkal védekezik. Ennek daczára több goal nem esik és így a játék 9:1 eredménnyel végződik.

Szépen játszott a magyarok részén Bodor, Stana és Geber, míg Fehéry most is úgy, mint a megelőző napon kedvetlenül és rosszul teljesíté feladatát.

IV. nap, április 3.

Richmond—Magyar kombinált csapat ellen győz 7:0.

Az angol vendégek negyedik és egyuttal utolsó játéka ápril. 3-án kedvező időben és nagyszámu közönség jelenlétében folyt le.

Daczára annak, hogy az angol játékosok már fáradtaknak látszottak és a magyarok kivált az első félidőben jól tartották magukat, a végeredmény mégis csak a Richmond fölényes győzelme volt.

A kombinált csapatban három fővárosi egyet játékosai voltak képviselve következő felállításban:

Lill („33“ F. C.)

Fehéry (M. U. E.), Berán (Föv. T. C.)

Kiss (M. U. E.), Pozsonyi (M. U. E.), Steiner („33“, F. C.)

Koch („33“ F. C.), Kovács (Föv. T. C.), Borbás (Föv. T. C.), Halmay (M. U. E.), Fischer (M. U. E.)

A játék lefolyása röviden következő:

A magyarok szél irányában támadva csakhamar fenyegetik az angolok kapuját, ezek a támadásokat elhárítják és a játék hosszabb ideig a középvonal körül folyik, míg a 18-ik perczen végre az angoloknak sikerül az első goalt a magyarok kapujába löni.

A magyar csapat újabb ostromot intéz az angolok pozíciójára és részben támadva, részben sikeresen védekezve folytatják a játékot, míg újabb 18 percz mulva a második goal esik Richmond javára.

A második félidőben az angolok a gyenge hátszél által támogatva csaknem állandóan szorongatják a magyarokat és a 7. és 12-ik perczen egy-egy goalt rugnak.

Ezentul is többnyire deffenzívában marad a magyar csapat és Lillnek sok munkát adnak.

Számos corner esik a magyarok terhére és ezek egyikéből egy szép fejpasszal bemegy az ötödik, négy percczel rá a hatodik és a 42. perczen a hetedik goal a magyarok kapujába.

A reprezentativnak hirdetett csapatban, melyből azonban jobb játékosaink közül sokan hiányoztak, kitünt Lill, Berán és Koch.

Mint bíró Gillemot Ferencz működött.

Különfélék.

Magyar Uszók győzelme Bécsben. Nagy közönség előtt és élénk érdeklődés mellett folyt le 1902. ápr. hó 13-án a »Wiener Schwimm Club Ausztria« uszóversenye a »Diana Bad«-ban. A versenyen a M. U. E. is képviseltette magát uszóival, kik közül Halmay Z. 1'16²/₅'' alatt első lett a 100 méteres gyors uszásban, Kiss G. a 200 méteres főversenyt nyerte meg, 2'58'' alatt uszta meg a távot, Ränner Károly pedig Ausztria plumping bajnokságát nyerte meg nagy fölényvel 4 ellenfele előtt, 18 méter 67 centiméteres ugrásával végül Gräfl Ödön a 100 méteres handicapban, mint scratch csak karcsapással szorult a második helyre.

A versenyek végével a M. U. E. és az Ausztria I. csapata tartottak barátságos waterpolo mérkőzést, melyben a M. U. E. győzött 5:4 arányban az Ausztria I. csapata felett, mely az osztrák bajnokságban csak 3:2 arányban szorult a II-ik helyre a W. A. C. mögött.

A közönség élénk tetszéssel jutalmazta a magyarokat, kik meghívták a bécsi uszókat a M. U. E. által júliusban és augusztusban tartandó nemzetközi uszóversenyekre.

»S.-V.«

A Magyarországi Tornaegyletek Szövetsége következő felhívást intézi az ország tornászaihoz:

Kedves tornásztársak!

Folyó év június 14—15-én tartja szövetségünk Beszterczebányán, hazánk e regényes fekvésű, történelmi kincsekben gazdag és vendégszerető városában IV. kerületi tornaünnepélyét. Utalva azon hazafias érzületre, buzgó ügyszeretetre s a szövetségünk iránt tanúsított hűségre, melyeknél fogva mindenkor nagy számmal jelentetek meg, ha a szövetség zászlaját kibontá, felkérünk titeket, jertek most is mennél többen, hogy a magyar tornászat újabb haladását bemutathassuk, újabb diadalát ünnepelhessük. Menjen át lassan köztudatba, hogy szövetségünk ünnepélyei — a Magyar Olympiadok — melyekre az egész ország ifjusága összegyűl, hogy itt erejét, ügyességét bemutathassa s az itt kikerült győztesek legyenek a haza büszkeségei!

Budapest, 1902. április hó 10.

Tornásztársi üdvözléssel

Berzeviczy Albert,
elnök.

Jász Géza,
titkár.

A Magyar Torna-Egyletek Országos Szövetsége buzgó titkára Kassán járt az ottani sportviszonyok tanulmányozása céljából. Ezen 40,000 lakosságú városban, hol a III-ik egyetem lesz felállítandó, nagy az intelligens ifjuság száma, nagy a sport iránti fogékonyság, több sportegylet működik, melyek között az első helyet a Kassai Sport-Egylet foglalja el, melynek élén Péchy Zsigmond, Abauj vármegye főispánja áll, alelnöke pedig Brooser Mór, a B. T. C. volt jeles tornásza.

A szövetségi titkár a legnagyobb tevékenységet az egyetel kebelében legújabbán megalakult football-alosztálynál észlelte, melynek elnöke Dávid Endre posta-tanácsos, kapitánya Klebersberg Géza, a B. T. C. volt kiváló játékos.

Klebersberg kapitány odaadón működik a football fejlesztése körül és már jól betanított csapata van, mely két havi működés után Kassán népszerűvé tette a football-sportot és már kétszer mérkőzött az Eperjesi Torna-és Vivó-Egylettel. A Kassai Sport Egylet most nagyban készül a diákkongresszusra, mely májusban lesz ott meg-

tartandó s ekkor atletikai versenyek is lesznek, továbbá két football-mérkőzés, melyekben a kassai és eperjesi egyletek kombinált csapatai fognak a fővárosi egyetemek csapataival mérkőzni.

A Kassaiak nagy tevékenységére vall az, hogy fiatal football-csapata részt fog venni a besztercebányai Torna Szövetség ünnepélyen, továbbá még a tavasz folyamán néhány fővárosi egylettel tart mérkőzést.

Az egylet gyakorlólhelye a város melletti liget, hol a kulturális czélok iránt lelkesedő város, melynek Münster Tivadar a polgármestere, Eder Gyula tanácsnok indítványára a legmesszebb menő kedvezményeket biztosítja a Kassai Sport-Egyletnek, minek folytán ott szép sporttelep fog létesülni.

A szövetségi titkár a K. Sp. E. 36 tagjával Eperjesre rándult s az ott megtartott mérkőzés nagyszámu közönség mellett 5:0 eredménnyel végződött az Eperjesi Torna- és V. E. javára.

Ezen utóbbi egylet, melynek elnöke Uhlarik Mátyás, titkára Pethe Ferencz, valóságos kulturmissziót teljesít a felvidéken, mert minden sport-ágat a legnagyobb lelkesedéssel gyakorolja, s számos kirándulást tesz a vidékre, hogy ott a sportot bemutassa s részt vesz minden országos tornaünnepélyen. „S.-V.”

A Budapesti (Budai) Torna-Egylet csarnokában folyó évi ápril. hóban, Buda nagyszámu népe jelenlétében — a téli évad befejezéseül — háziversenyt rendezett, a melyen 53 egyleti tag vett részt.

A tornázók szög- és ellenvonulással hatos nyitott oszlopba vonultak a szabadgyakorlatokhoz, melyeket ezuttal súlyzóval, ver-vel végeztek.

A csapattornázás öt csapatban folyt. Itt is, a gyakorlatokat mindenki fegyelmezett mozdulatokkal csinálta, de azért nem hiányzott az élénk csapattornázásból eredő jó kedély hangulat sem.

Az egyes versenyeken nagy számmal vettek részt az egyleti tagok. A versenyek eredménye a következő:

1. *Ló, magas nyújtó.* (Összetett verseny.)

Helvey Géza 1-ső, Szecsődy Miklós 2-ik, Brunhuber Géza 3-ik.

2. *Magasrugás* (deszkáról).

Wagner Rezső 1-ső, 175 cm., Kovács Nándor 2-ik, 170 cm., Öffner Rezső 3-ik, 170 cm., Kozák Endre 4-ik, 165 cm.

3. *Súlydobás távolba.*

Wagner Rezső 1-ső, 894 cm., Kovács Nándor 2-ik, 883 cm., Vitál Ödön 3-ik, 876 cm., Paraszty Béla 4-ik, 805 cm.

A háziversenyt, szintén jól sikerült házivacsora követte, melyen dr. Czölder János az egylet alelnöke buzdító szavak kíséretében nyujtotta át, az egylet által felajánlott emléktárgyakat a győzteseknek. „S.-V.”

Borbély György jeles athlétánk lapjából a zalaegerszegi „Magyar Paizs”-ból vesszük át a lapunk élén olvasható cikket. A „M. O.” a magyar ipar védelmét és a magyarság terjesztését tüzte ki czéljául; három évi multja már is szép eredményt tüntet fel mindkét téren.

ÓVÁS!

Tudomásunkra jutott, hogy idegen gyárból származó oly pneumaticok vannak forgalomban, melyekre **védjegyhamisítás szándékával**

„Continental”

szó van bélyegezve.

Figyelmeztetjük t. vevőinket és a nagyközönséget, hogy a valódi

CONTINENTAL-PNEUMATIC

a gummiba préselt **sás** védjegyről ismerhető fel.

Egyszersmind kinyilatkoztatjuk, hogy feljelentéseket, melyek a védjegybitórlás felderítésére és megbüntetésére vezetnek, szívesen és busásan jutalmazunk.

Magyar ruggyantaárugyár részvénytársaság
Budapest.

Vivók körében

sensatiót kelt a gummiból készült, szabadalmazott

„Damascinus”-

kardmarkolat,

mely rugalmasságánál fogva **nem nyomja a kezét, elhárítja a kard csúszását, megóvja a keztyűt a kopástól.**

A cs. és kir. hadügyminiszterium 1522/1896. sz. rendeletével tanítási czélokra ajánlotta.

== Bármely kardra könnyen ráerősíthető. ==

Legtöbb államban szabadalmazva.

Viszontelárusítók kerestetnek.

Magyar ruggyantaárugyár részvénytársaság
BUDAPEST.